

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.383/2017/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Pencz Kamilló ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Albertné dr. Kertész-Farkas Éva ügyvéd

A per tárgya: azonnali hatályú felmondás jogszerűsége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.22.732/2016/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.416/2014/38.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.22.732/2016/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.416/2014/38. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 250.000 (kettőszázötvenezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 180.500 (egyszáznyolcvanezer-ötszáz) forint elsőfokú, a 240.600 (kettőszáznegyvenezer-hatszáz) forint másodfokú és a 300.800 (háromszázezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket és a 3.035 (háromezer-harmincöt) forint tanúdíjat az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes az alperes jogelődjénél 1998. február 1-jén létesített munkaviszonyt német nyelvtanár munkakörben.
- [2] 2013. február 11-én a felperes írásbeli figyelmeztetést kapott.
- [3] Az alperes 2014. július 31-én tájékoztatta a felperest, hogy szeptember 1-jétől a foglalkoztatását csak részmunkaidőben tudja biztosítani. Az erről szóló iratot a felperes nem vette át.
- [4] 2014. augusztus 21-étől 2014. szeptember 15-éig a felperes keresőképtelen állományban volt.
2014. szeptember 3-án őt a lakásán az intézmény igazgatója felkereste, de nem találta otthon. Ezt az eljárást a felperes 2014. szeptember 5-én kelt e-mailben sérelmezte azzal, hogy a látogatás törvényességét jogászok vizsgálják.
- [5] 2014. szeptember 10-én az alperes a felperes táppénzes állományának indokoltsága tárgyában felülvizsgálatot kezdeményezett. 2014. szeptember 11-én a felperes levelet küldött a kollégáinak tájékoztatva őket arról, hogy „...A mai napon rendkívüli táppénzes felülvizsgálaton kellett megjelennem, mivel az iskola vezetője bejelentést tett az OEP-nél. Nyilván tette ezt a felebaráti szeretet, a bizalom jegyében és a gyógyulásom elősegítése érdekében...”.
- [6] A várható tantárgyfelosztást az alperes e-mailben megküldte a felperesnek, melynek alapján a felperes 2014. szeptember 16-án az első, harmadik és hatodik órában tanított, az ötödik órában pedig helyettesített.
- [7] E napon a felperes 7 óra 30 perckor munkakezdedéskor találkozott az alperes igazgatójával, aki utasította, hogy menjen be az irodájába a második órában. A felperes azt válaszolta, hogy akkor nem lesz bent, de ennek okát nem adta. Közölte továbbá, hogy nem hajlandó bemenni az igazgatóhoz, csupán akkor, ha diktafont használhat. A felperes előadta, hogy megrendült a bizalma az igazgatóban, nem akar vele egy irodában kettesben maradni, ezért ha bármilyen közölni valója van, úgy azt a tanárban a tanárok előtt tegye meg. Az igazgató tájékoztatta a felperest arról, hogy együtt kell vele működnie, illetve felhívta a figyelmét, hogy ha nem megy be az irodába, úgy annak következményei lesznek. A felperes a tanárok előtt ezt megismételte, hangosan mondvá, hogy „Remélem, ezt hallotta mindenki, hogy ennek lesznek következményei”.
- [8] E beszélgetés alkalmával az igazgató egy szerződésmódosítást adott át a felperesnek, amelyben 2014. szeptember 1-jétől 2015. augusztus 31-éig terjedően a munkaidejét részmunkaidőre, 40 óráról 31 kötelező órára módosították, osztályfőnöki megbízatását megszüntették, alapilletményét leszállították. A munkaszerződés-módosításon a dátum 2014. augusztus 21-e volt. A felperes a munkaszerződés-módosítást nem írta alá, azt jogással kívánta megvitatni.

- [9] A felperes a második órában, 8 óra 55 perckor megjelent a K.S. Kórház Kardiológiai Osztályán, ahol előre egyeztetett időpontban kontrollvizsgálaton vett részt.
A visszatérését követően az iskolában a második óra utáni nagyszünetben találkozott az alperes törvényes képviselőjével, beszéltek, és a felperes ezt követően végig bent volt az intézményben. Az alperes igazgatója nem jelezte a felperesnek, hogy beszélni akar vele, ő pedig nem jelentkezett nála az irodában.
- [10] 2014. szeptember 22-én az igazgató megbízásából az igazgató-helyettes illetményváltozással kapcsolatos munkaszerződés-módosítást adott át a felperesnek, amelyet ő nem írt alá közölve, hogy azt az ügyvédjével szeretné megvizsgáltatni.
- [11] A munkáltató 2014. szeptember 22-én hozta meg a döntését arról, hogy a felperes munkaviszonyát azonnali hatállyal meg fogja szüntetni, melyhez a fenntartó hozzájárult.
- [12] 2014. szeptember 23-án kelt azonnali hatályú felmondással az alperes a felperes munkaviszonyát megszüntette. Az indokolás szerint a felperes 2014. szeptember 16-án több alkalommal a kollégák jelenlétében azt nyilatkozta, hogy „akkor nem leszek bent az iskolában”, „nem megyek be az irodába”. Ezzel megtagadta az igazgató utasításának teljesítését, amelynek témája a munkakezdéshez kapcsolódó szükséges igazgatói tájékoztatás (éves munkaterv, kötött munkaidő egyeztetése, tűz- és balesetvédelmi oktatás pótlása, a szakmai munkaközösségek ismertetése) volt. A felperes a felhívás ellenére az igazgató irodájában nem jelent meg, az együttműködést megtagadta.
Ugyanezen a napon a kollégák jelenlétében az igazgatóval szemben megengedhetetlen hangnemben, fenyegetően lépett fel. Azt mondta: „Kedves kollégák, remélem azt hallotta mindenki, hogy ennek lesznek következményei!”, valamint az intézmény tanulói előtt a folyosón a nagyszünetben káromkodott.
Az alperes álláspontja szerint ezzel a magatartással a felperes a felettese tekintélyét a kollégák és a tanulók előtt megsértette, valamint a magatartás ellentétes a jogszabállyal.
Az alperes arra is hivatkozott, hogy 2014. szeptember 22-én a felperes megtagadta az alapilletmény növekedésével kapcsolatos munkaszerződés-módosítás aláírását, így ezzel ismételten megszegte az együttműködési kötelezettségét.
A munkáltató az intézkedésében tételelesen hivatkozott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 6. § (1) - (2) bekezdésére, 52. § (1) bekezdés b), c), d) és e) pontjára.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [13] A felperes a keresetében az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként elmaradt munkabéren alapuló 3.700.839 forint kártérítés megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Hivatkozása szerint közte és az igazgatónő között feszült légkör alakult ki, nem bízott benne. A táppénzes állományát

követően az első munkanapján az igazgatónővel konfliktusba keveredett. A meghatározott időpontban a második („lyukas”) órájában nem tudott megjelenni az igazgatónő kérése ellenére az irodájában, mert akkor előre egyeztetett időpontban kontrollvizsgálata volt. A későbbiekben az igazgatónő e célból ismételten már nem kereste. Vitatta, hogy káromkodott volna. A szerződésmódosítást pedig azért nem írta alá, mert azt jogással szeretne volna megnézni különös tekintettel a 2014. szeptember 16-ai részmunkaidőre vonatkozó munkaszerződés-módosítás tervezetre.

- [14] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a felperes az igazgatói utasítást jogellenesen tagadta meg, az együttműködési kötelezettségét megsértette. Megengedhetetlen hangnemben lépett fel az igazgatóval szemben, hangvétele fenyegető volt. A munkaszerződés aláírását megtagadta, a szitkozódás pedig egy egyházi intézményben nem megengedett.

Az első- és másodfokú ítélet

- [15] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.416/2014/38. számú ítéletével marasztalta az alperest a felperes keresete szerint és kötelezte perköltség megfizetésére megállapítva, hogy az állam által előlegezett tanúdíjat és kereseti illetéket az állam viseli.
- [16] Az elsőfokú bíróság megállapította a bizonyítási eljárás eredményeként, hogy a felperes és az alperes törvényes képviselője között 2014. szeptember 16-át megelőzően is feszült, bizalmatlan viszony volt.
- [17] Az azonnali hatályú felmondás első indokával kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes az igazgatónő utasítására, miszerint a második órájában személyes egyeztetés céljából az irodájába menjen be, azt a választ adta, hogy akkor nem lesz bent az iskolában, de ezt nem indokolta meg. A perben okirattal igazolta, hogy 2014. szeptember 16-án 8 óra 55 perckor előre egyeztetett időpontban megjelent a K.S. Kórház Kardiológiai Osztályán. A vizsgálatot követően a második óra végéig az iskola épületébe visszatért, a nagyszünetben ismételten találkozott a törvényes képviselővel, majd az azt követő napokban is találkoztak, az egyeztetésre mégsem került sor.
- [18] Az elsőfokú bíróság az Mt. 6. § (1) - (4) bekezdése alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperestől elvárható magatartás lett volna az, hogy közölje annak indokát, miért nem lesz jelen az iskolában, miért nem tesz eleget az igazgató utasításának, ugyanakkor az alperes munkáltatót is ugyanolyan együttműködési kötelezettség terhelte, melynek körében nyilatkoztatnia kellett volna a felperest, hogy milyen okból tagadja meg az utasítást. Ezen túlmenően a második óra leteltét követően, amikor a felperes ismételten az iskolában megjelent és találkozott az igazgatónővel, magyarázatot kellett volna kérnie, illetve egy későbbi időpontban

lehetőséget biztosítani a munkavállalónak a személyes egyeztetésre. A felek kölcsönösen megsértették az együttműködési kötelezettségüket, de ez a felperes vonatkozásában nem teszi indokolttá a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetését.

- [19] Az elsőfokú bíróság vizsgálta az azonnali hatályú felmondásban foglalt tényeket a személyes egyeztetés tartalmára vonatkozóan. Megállapította, hogy a tűz- és balesetvédelmi pótoktatásra 2014. október 2-án is sor került, így a felperest ezzel kapcsolatban mulasztás nem terhelte. Az órarenddel kapcsolatos tájékoztatást e-mailben a tanárok megkapták, így a felperes is ismerte az órarendjét. A tantárgyfelosztás végleges lezárása szeptemberben zajlik több lépcsőben. Egyéni elbeszélgetés során egyeztetik a törvényes képviselővel a szakköröket, korrepetálások, a tanórán kívül fennmaradó kötelező idő kitöltésére vonatkozó feladatokat. A felperes esetében is lehetőség lett volna akár aznap, akár egy későbbi időpontban erre az egyeztetésre. A felperes munkatapasztalata alapján enélkül is be tudott illeszkedni a tanmenetbe.
- [20] A bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes és az igazgató beszélgetésének hangneme egyértelműen nem volt utóbb megállapítható, azonban sem a felperes hangvétele, sem az általa elmondottak, valamint a megismételt igazgatónői mondat nem volt egyértelműen fenyegető, e magatartása tehát a munkaviszonya fenntartását nem tette lehetetlenné.
- [21] Az alperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy a felperes szitkozódására vonatkozó felmondási ok valós.
- [22] A munkaszerződés-módosítás aláírásának megtagadásával a felperes nem járt el jogellenesen, amikor annak átolvasására időt kért, és azt jogásszal szerette volna megnézetni. Ez nem minősül utasítás megtagadásának, mert már e napon döntött az azonnali hatályú felmondásról.
- [23] Mindezeket együttesen értékelve az elsőfokú bíróság szerint a munkáltató intézkedése jogellenes volt, és a felperes keresete szerint marasztalta az alperest a jogellenes intézkedés jogkövetkezményeként kártérítésben.
- [24] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.22.732/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú perköltség megfizetésére megállapítva, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [25] A törvényszék rögzítette, hogy az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára, azaz kötelezettségszegésre alapított azonnali hatályú felmondás esetén az vizsgálendő, hogy az ennek alapjául szolgáló szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartás megvalósította-e a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség jelentős mértékű megszegését.

- [26] A törvényszék szerint az elsőfokú bíróság következtetése jogszerű arról, hogy a szerződésmódosítás aláírásának megtagadása nem minősül kötelezettségszegésnek. Egyetértett továbbá a bizonyítékok értékelésével a felmondásban állított szitkozódással kapcsolatosan. Ezen felmondási ok tényyszerűségét a perben az alperes – a Polgári perrendtartástól szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdésben foglalt bizonyítási teherre is figyelemmel – sikerrel nem tudta bizonyítani. Önmagában azonban egy szitkozódó kifejezés egy hosszabb tartalmú jogviszony azonnali hatályú felszámolásához nem szolgálhat elégséges indokul.
- [27] A törvényszék egyetértett azzal is, hogy a 2014. szeptember 16-ai események értékelése alapján megállapítható, hogy mindkét fél megszegte az együttműködési kötelezettségét. Rögzítette, hogy a felperes az első óra előtt az igazgatónővel szóváltásba keveredett, és bizalmatlansága okán nem volt hajlandó az igazgató irodájában a személyes egyeztetés céljából megjelenni. A felperes az együttműködési kötelezettségét kisebb mértékben megszegte akkor, amikor az intézményből a második órában történő eltávazása okát a munkáltatói jogkör gyakorlójával nem közölte. Az alperes gyakorlata szerint a „lyukas órában” a pedagógusok elhagyhatták az intézményt. A személyes egyeztetés ugyanazon a napon, vagy a hét további napjain bármikor lefolytatható lett volna, azonban az alperes azon hivatkozását, miszerint több ízben adott időpontot a felperesnek személyes egyeztetés céljából, nem igazolta a perben. Arra sincs adat, hogy az egyeztetés elmaradása folytán a felperes a munkavégzési kötelezettségét a kötött munkaideje tekintetében ne teljesítette volna, avagy valamely kötelezően megszabott feladata ellátását elmulasztotta. Az alperes igazgatójának törvényes joga és kötelezettsége lett volna, hogy a kötött munkaidő fennmaradó részében valamely feladat ellátására a felperest szóbeli egyeztetés hiányában is utasítsa. A tűz- és balesetvédelmi oktatáson való részvétel hiánya kötelezettségszegésként nem volt értékelhető, de nem bizonyított az sem, hogy a szóbeli egyeztetésnek ez tárgya lett volna.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [28] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek „az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését”, és a felperes keresetét elutasító ítélet meghozatalát kérte.
- [29] Álláspontja szerint a bizonyítékok mérlegelése során a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt szabályok megsértése alapul szolgálhat a felülvizsgálathoz.
- [30] Az azonnali hatályú felmondás első pontjával összefüggésben jogszabálysértésként az Mt. 6. § (1), (2), (4) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 62. § (5) – (7) bekezdése, a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 22. § (3) és (4) bekezdése, a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet és az

Mt. 12. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozott.

- [31] Sérelmezte, hogy az előzményként felhozott eseményeket a bíróságok kizárólag a felperes javára értékelték, döntésük ezáltal kirívóan okszerűtlen, logikátlan. A felperes korábbi magatartása vezetett ahhoz, hogy a felmondás időpontjára már mindennemű együttműködést szándékosan és annak következményeit ismerve megtagadott, és az intézményvezető mindenkor lejáratására törekedett. Megtagadta a munkáltatóval az együttműködést, önkényesen határozta meg, mikor kell az intézményben tartózkodnia, ez idő alatt milyen munkaköri kötelezettségeket lát el. Az együttműködés megtagadását nem indokolta, a távolmaradására magyarázatot nem adott. 2014. szeptember 16-án többek előtt a véglegesség jellegével tagadta meg az egyeztetést az igazgatóval. Emiatt nem volt elvárható a munkáltatótól, hogy az egyeztetést ismételten kezdeményezze.
- [32] 2014. szeptember 16-án a távollétére okot nem adott, a magatartása elutasító volt. A munkáltató további lehetséges időpontokat jelölt meg, melyeket a felperes valós indok nélkül ismételten, és többször megtagadott.
- [33] Súlyosan iratellenes és jogszabálysértő a bíróságok döntése, figyelmen kívül hagyja a 2011. évi CXCV. törvény 62. § (5) - (7) bekezdését, a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet rendelkezéseit, melyek miatt kezdeményezte az alperes az egyeztetést. Annak tárgya ugyanis a felperes kötött munkaidejének felosztása és annak megvitatása lett volna, hogy a tanítással töltött időn felüli (17 óra) kötött munkaidejében mely feladatok ellátására köteles az intézményben (15 óra).
- [34] A felperes nem vitatta, hogy nem közölte az igazgatóval az egyeztetésre irányuló felhívás megtagadásának okát, így azt sem, hogy orvosi ellátásra előre egyeztetett időpontja van. Ezáltal súlyosan megsértette az együttműködési, tájékoztatási és jóhiszemű joggyakorlásra vonatkozó kötelezettségét, mindezt indokolás nélkül és véglegesség jellegével tette. Emiatt nem volt elvárható az alperestől, hogy ismételten megkeresse a felperest az egyeztetés céljából figyelemmel arra is, hogy egyértelműen közölte a felperes más munkavállalók jelenlétében az intézményvezető tekintélyét sértve, hogy nem kíván személyesen vele egyeztetni, csak ha diktafonra veheti a megbeszélést.
- [35] A bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy a kötelező egyeztetés végleges megtagadásával a felperes folyamatosan és ismételten engedély nélkül volt távol a munkahelyétől, nem állapodtak meg abban, hogy a kötött munkaidő 80 %-át milyen intézményen belüli kötelezettség teljesítésével kell eltöltenie.
- [36] Az 1996. évi XXXI. törvény 22. § (3) és (4) bekezdését is figyelmen kívül hagyták a bíróságok, és azt sem értékelték, hogy a felperes a tárgynapon indok nélkül és a véglegesség jellegével tagadta meg a tűzvédelmi pótoktatáson való részvételt is, hiszen egyáltalán nem volt hajlandó az alperessel semmilyen egyeztetésre. A bíróságok döntése azt igazolja, hogy a felperes a többi munkavállalóhoz képest különleges elbírálásban részesülhet, mely sérti az egyenlő

bánásmód követelményét [Mt. 12. § (1) bekezdés].

- [37] Az alperes a perben a szitkozódó kifejezés elhangzására „közvetett tanúkat” állított, melyek vallomását a bíróságok figyelmen kívül hagyták.
- [38] A felperes olyan munkaszerződés-módosítás aláírását tagadta meg, mely az illetményének törvényi előírások szerinti kötelező emelésére vonatkozott, melynek értelmezéséhez nem szükséges jogi képviselő. A magatartása az együttműködés következetes és szándékos megtagadásának minősül attól függetlenül, hogy az együttműködés megtagadásának van-e értelme. Eljárásának kizárólagos célja a vezetőség lejáratása volt.
- [39] A felperes a tényként állított rágalmaival a bíróságok értékítéletével a saját javára fordította. A jogerős ítélet azt igazolja, hogy a munkavállaló kontroll és felelősség nélkül bármit megtehet a munkáltatóval szemben, megtagadhatja az utasításokat és nyíltan előidézhet tekintélyt romboló feszültséget. A véglegesen és visszavonhatatlanul kinyilvánított együttműködés megtagadásával maga tette lehetetlenné, hogy az intézményben érdemi munkát végezzen.
- [40] A jogerős ítélet az Mt. 6. § - 8. §, 12. § (1) bekezdés, 52. § (1) bekezdés, 54. § (1) bekezdés rendelkezéseit súlyosan sérti. A perben meghallgatott munkavállalók és a felperes is tisztában vannak azzal, hogy az egyeztetés megtagadása súlyos kötelezettségszegés. Egyeztetés nélkül a munkavállaló nem tudhatja, hogy a tanításon felül milyen egyéb kötelező teendője van. Az intézményvezető személyét sértő, annak lejáratását célzó, a munkatársakat demoralizáló nyilatkozat tétele pedig súlyosan sérti az érintett alapjogait.
- [41] Az alperes hivatkozott az MK 95. és 25. számú állásfoglalásban foglaltakra. Hangsúlyozta, hogy a felmondási ok vizsgálata nem jogosítja fel a bíróságot arra, hogy a munkáltató vezetésének körébe tartozó kérdések eldöntésébe is beavatkozzon. A munkáltatónak jogában áll eldönteni, hogy minden munkavállalói kötelezettséget és együttműködést véglegesen megtagadó munkavállaló jogviszonyát megszüntesse.
- [42] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [43] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [44] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben elő kell adni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [45] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a

határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].

- [46] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott, e hivatkozott jogszabálysértést azonban tartalmilag nem írta körül, erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen nem fejtette ki. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogszabályhelyekkel összefüggő jogi érvelés, levont jogkövetkeztetés nem a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt tényállásmegállapítás körébe tartozó mérlegelés.
- [47] Az alperes az azonnali hatályú felmondás 2. és 3. pontjára vonatkozó jogi érvelését jogszabályhelyekkel nem támasztotta alá, így kérelmével ebben a körben a Kúria nem foglalkozhatott.
- [48] Megalapozatlanul sérelmezte az alperes az azonnali hatályú felmondás első pontjával összefüggő jogerős ítéleti jogkövetkeztetést.
- [49] A keresetlevél mellékleteként csatolt azonnali hatályú felmondás 1. pontjában a munkáltató az Mt. 6. § (1), (2) bekezdése, Mt. 52. § (1) bekezdés b), c), d) és e) pontja tételes megjelölésével ezen jogszabályhelyek megsértésére hivatkozással róta fel a felperesnek az egyeztetésre vonatkozó igazgatói utasítás megtagadását, valamint az igazgatóval szemben tanúsított megengedhetetlen hangnem használatát és a fenyegető fellépést.
- [50] Az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára alapított azonnali hatályú felmondás akkor jogszerű, ha a munkavállaló a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben szándékosan vagy súlyos gondatlansággal megszegi. Az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja szerint a munkavállaló köteles a munkáját személyesen az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal a munkájára vonatkozó szabályok előírások, utasítások és szokások szerint végezni. A d) pont alapján köteles a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani, az e) pont szerint pedig köteles a munkatársaival együttműködni.
- [51] A felperes azzal, hogy nem tett eleget a munkáltatóijogkör-gyakorló azon felhívásának, miszerint egyeztetés céljából az irodájába menjen be, együttműködési kötelezettségét súlyosan megsértve

megakadályozta a felettese munkavégzésre vonatkozó utasítása megadását. 2014. szeptember 16-án az együttműködési kötelezettségét már akkor megszegte, amikor a munkavégzésre megjelenéskor az igazgatónő irodájába felhívásra sem ment be, vele bármely megbeszélést folytatni csak a tanáriban volt hajlandó. Ezt követően szintén az együttműködési kötelezettségét megszegve tagadta meg a második órában történő megbeszélésre megjelenést, továbbá együttműködési kötelezettséget szegő magatartás volt az is a részéről, hogy nem közölte a távolmaradása okát. Nem felelt meg továbbá a munkatársakkal való együttműködés kötelezettségének azon eljárása sem, hogy többek előtt a munkáltatói jogkör-gyakorlóval történő egyeztetéshez feltételeket szabott (annak helyére, módjára, hangfelvételen történő rögzítésére vonatkozóan).

- [52] Szándékos kötelezettségszegését - a bíróságok álláspontjával szemben - nem menti ki, hogy bizalmatlan volt a munkáltatói jogkör gyakorlójával szemben. Ez ugyanis nem ad alapot a munkavállalónak arra, hogy a felettesét a munkavállalók előtt lejárassa, a munkahelyi légkört rontsa. A munkaviszony bizalmi jellegére, a jogviszonyban érvényesülő alá- és fölérendeltségre, a munkavégzés hatékonyságát biztosító megfelelő szervezettség alapját képező munkafegyelemhez fűződő kiemelkedő munkáltatói érdekre figyelemmel - amelyhez a munkavállalónak is alapvető érdeke fűződik - döntő jelentősége van a felettes és a munkavállaló kölcsönös együttműködésén alapuló munkahelyi légkörnek. Ezért a munkavállalónak a felettesét más munkavállalók előtt alapos ok nélkül lejáratozó, a felettese tekintélyét aláásó, és így a munkahelyi légkört megrontó magatartása az azonnali hatályú felmondás jogszerű alapját képezheti (BH2009.161.).
- [53] A felperes az együttműködési kötelezettségét azáltal is megszegte, hogy az igazgatónőnek a magatartása következményeire történő figyelemfelhívását sértő, bántó módon a munkatársai előtt megismételte, kihangsúlyozva a jogkövetkezmények alkalmazásának lehetőségét, ezáltal a jogkörgyakorlóval szemben jogkövetkezményeket helyezett kilátásba. Kijelentését az azt halló jelenlévő munkatársai nem tartották helyénvalónak, volt aki fenyegetésnek értékelte (G.K.A. jegyzőkönyv 4. oldal 4. bekezdés, N.A. jegyzőkönyv 11. oldal utolsó bekezdés), volt aki arrogáns megnyilvánulásként (Sz.F. jegyzőkönyv 9. oldal 2. bekezdés). Az azonnali hatályú felmondásnak tehát ezen együttműködési kötelezettséget sértő, a felperes fenyegető fellépésére vonatkozó indoka is valós.
- [54] A felperes szándékos és lényeges kötelezettségszegését nem enyhíti az a körülmény, hogy a munkáltató ezen többszörös együttműködési kötelezettségszegést követően a felperest további egyeztetésre nem szólította fel, továbbá hogy a felperes munkatapasztalata alapján a vele közölt órarend szerint a munkáját ezt követően is ellátta. Önmagában az együttműködési kötelezettség fenti módon való megszegése megalapozza az azonnali hatályú felmondást [Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont] függetlenül attól, hogy a munkáltató milyen

célból és milyen tartalmú egyeztetésre szólította fel a munkavállalót. A munkavégzés hatékony megszervezése a munkáltató alapvető kötelezettsége [Mt. 51. § (1) bekezdés]. Az, hogy ennek milyen jogszerű módját választja, olyan gazdálkodási körébe tartozó célszerűségi kérdés, amelynek értékelése nem tartozik a bíróságok vizsgálódási körébe.

- [55] A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a felperes keresetét elutasította.

A döntés elvi tartalma

A munkáltató azonnali hatályú felmondása jogszerű, ha a munkavállaló jogszerű indok nélkül, a felettese tekintélyét romboló módon, munkatársai előtt megtagadja illetve feltételekhez köti a munkavégzéshez szükséges egyeztetést, ezáltal az együttműködési kötelezettségét jelentős mértékben, szándékosan megszegi [Mt. 6.§ (2) bekezdés. Az erre alapított azonnali hatályú felmondás jogszerű [Mt. 78.§ (1) bekezdés a) pont].

Záró rész

- [56] A Kúria kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes együttes első- másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége viselésére.
- [57] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket, valamint az állam által előlegezett tanúdíjat a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.
- [58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. május 16.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**